

Medicatieprotocol

(voor verstrekking medicatie en medisch handelen)

Dit protocol is opgesteld door het ondersteuningsteam van de Gooise Praktijkschool.

Het protocol is herschreven in maart 2025 en besproken in de MR vergadering van april 2025. Het protocol wordt jaarlijks geëvalueerd door het ondersteuningsteam van de Gooise Praktijkschool.

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Ziek worden op school	3
Het verstrekken van medicatie	4
Medische handelingen	5
Het toedienen van noodmedicatie	6
Bijlage 1: Toestemmingsformulier medicatieverstrekking	8
Bijlage 2: Toestemmingsformulier nood medicatieverstrekking	10

Inleiding

In dit protocol wordt verduidelijkt hoe om te gaan met medicatieverstrekking en het uitvoeren van voorbehouden medische handelingen ten behoeve van leerlingen. Hierbij zijn wettelijke verplichtingen leidend. Het protocol is geïnspireerd op het [VO-signaal medicatieverstrekking en medisch handelen](#) en het Gooise Scholen Federatie (GSF) protocol medicatieverstrekking en medisch handelen. Het GSF protocol is op te vragen bij de school.

Over het algemeen neemt de Gooise Scholen Federatie het standpunt in dat een zieke leerling thuis ziek moet zijn. Van gezonde leerlingen wordt verwacht om aanwezig te zijn op school. Niet in alle gevallen ligt de situatie zo gemakkelijk; niet elke leerling is in staat om volledig het lesprogramma te volgen. Andere leerlingen hebben medische ondersteuning nodig om (op school) goed te kunnen functioneren. Wanneer dit het geval is, moet voor alle betrokkenen duidelijk zijn hoe hier op school mee omgegaan wordt. Om deze reden is het huidige medicatieprotocol van de Gooise Praktijkschool opgesteld.

Het is van belang dat de medewerkers van de GPS op de hoogte zijn hoe zorgvuldig te handelen. Medewerkers zijn in geen geval verplicht tot het geven van medicijnen of van het uitvoeren van medische handelingen. Wanneer er fouten of vergissingen gemaakt worden, moeten alle medewerkers zich realiseren dat zij hier aansprakelijk voor gesteld kunnen worden.

Uitgangspunt van dit protocol is dat er geen medicijnen worden verstrekt aan leerlingen zonder toestemming. Voor het geven van medicijnen en/of het uitvoeren van medische handelingen is in alle gevallen toestemming nodig; van de ouders*. Op basis van de Wet Geneeskundige Behandelings Overeenkomst is de beslissingsbevoegdheid van leerlingen als volgt ingedeeld:

- Tot 12 jaar: ouders beslissen. Aan de leerling moet wel op een begrijpelijke manier worden uitgelegd wat er met de leerling gaat gebeuren.
- 12-16 jaar: zowel ouders als leerling moeten toestemming geven. De mening van de leerling is in principe doorslaggevend.
- Vanaf 16 jaar: leerling is beslissingsbevoegd. De ouders krijgen geen informatie over hun kind, als het kind daar geen toestemming voor geeft.

*Overal waar ouders staat, kunt u ook opvoeders/verzorgers lezen.

Ziek worden op school

Het kan gebeuren dat een leerling in de loop van de schooldag last krijgt van hoofd-, buik- of oorpijn of andere medische klachten. Wanneer de klachten dusdanig zijn dat de leerling de lessen niet kan vervolgen, mag de leerling naar huis worden gestuurd. Het uitgangspunt hierbij is dat een zieke leerling thuis ziek moet zijn.

De leerling meldt zich in dit geval bij de lesgevende docent, deze overlegt met de advisor/mentor en/of met de verzuimcoördinator. Er wordt contact opgenomen met ouders en na overleg met hen kan de leerling naar huis worden gestuurd.

Het verstrekken van medicatie

Het uitgangspunt van de Gooise Scholen Federatie ten aanzien van medicatieverstrekking is dat er geen medicijnen worden verstrekt aan leerlingen, tenzij een leerling wegens gegronde redenen genooddaakt is om medicatie tijdens de schooldag in te nemen. Het verstrekken van niet voorgeschreven medicatie, zoals pijnstillers/paracetamol is dan ook niet toegestaan. Een leerling helpen herinneren om medicatie in te nemen, is echter geen probleem; zolang de leerling in de basis zelf verantwoordelijk is voor het meebrengen en/of op tijd innemen van de medicatie.

Het is mogelijk dat een leerling medicatie of andere middelen voorgeschreven krijgt, die tijdens de schooldag ingenomen moeten worden. Wanneer de leerling onvoldoende in staat is om deze zelfstandig te beheren en/of in te nemen, kan in samenspraak worden besloten dat de school hierin ondersteunt. Binnen de school zijn er afspraken gemaakt welke medewerkers deze verantwoordelijkheid dragen, waar de medicatie bewaard wordt en dat de school de houdbaarheidsdatum van de medicatie controleert (GPS - werkafspraken). De medicatie wordt ingenomen onder toezicht van de verantwoordelijke medewerker. Ouders zijn ten alle tijden verantwoordelijk voor het doorgeven van eventuele wijzigingen met betrekking tot de medicatie aan de school.

Stappenplan medicatieverstrekking

Wanneer een leerling een beroep wil doen op medicatieverstrekking, moeten de volgende stappen doorlopen worden.

1. De ouders en/of de leerling leggen schriftelijk vast dat zij de school toestemming verlenen voor het verstrekken van medicatie.
2. De schoolleiding beoordeelt of er ingegaan wordt op het verzoek voor het verstrekken van medicatie.
3. Wanneer de schoolleiding akkoord geeft op het verzoek, worden de schoolbrede afspraken, die beschreven staan op het 'Toestemmingsformulier medicatieverstrekking' (zie bijlage 1), zorgvuldig besproken met ouders en leerling. Vervolgens wordt gezamenlijk het formulier verder ingevuld met specifieke afspraken over het innemen van de medicatie van de desbetreffende leerling.

Wanneer er onverhoopt verkeerde medicijnen worden verstrekt of er een te hoge dosering ingenomen wordt, handel volgens onderstaande stappen.

1. Laat de leerling niet alleen. Houdt goed in de gaten hoe het met de leerling gaat.
2. Probeer rustig te blijven, benader een andere volwassene voor hulp.
3. Informeer de ouders en de schoolleiding.
4. Neem contact op met apotheek/huisarts/schoolarts/specialist.

Bij ernstige situaties wordt direct gebeld met het landelijke alarmnummer 112 en worden ouders direct op de hoogte gesteld.

Medische handelingen

In uitzonderlijke gevallen kan het gebeuren dat de school de vraag krijgt van een leerling en/of diens ouders om handelingen te verrichten die vallen onder medische handelingen; de zogenoemde voorbehouden medische handelingen. Voorbeelden hiervan zijn het geven van sondevoeding, het meten van de bloedsuikerspiegel of het toedienen van injecties.

Voorbehouden medische handelingen mogen alleen worden uitgevoerd door professionals die daarvoor geregistreerd zijn in het BIG-register (Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg). Onderwijs(ondersteunend)personeel valt niet onder de Wet BIG; medewerkers van de school zijn dan ook niet gekwalificeerd om deze handelingen uit te voeren.

Wel is het in de Wet BIG vastgelegd dat andere personen dan artsen medische handelingen mogen verrichten. Dit mag alleen onder strikte voorwaarden. In uitzonderlijke gevallen kan het dus zijn dat de school een leerling ondersteunt, door middel van het uitvoeren van voorbehouden medische handelingen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer een (langdurig) zieke leerling toch onderwijs wil volgen en de school de leerling daarin wil faciliteren.

Wanneer het voor een leerling noodzakelijk is om tijdens de schooldag medische handelingen te laten uitvoeren, zal allereerst een beroep worden gedaan op de thuiszorg of schoolverpleegkundige. In uitzonderlijke gevallen kan ik er in samenwerking met een medisch specialist toch door de school worden gekozen om medische handelingen te verrichten. Voor de voorwaarden, zie protocol GSF - medicijnverstrekking en medisch handelen. Dit protocol van de GSF is op te vragen bij de school.

Wanneer er sprake is van een noodsituatie, waarbij acuut ingrijpen noodzakelijk is, valt dit niet onder de voorbehouden medische handelingen. Medewerkers hoeven hiervoor niet over een bekwaamheidsverklaring te beschikken. Zie hiervoor het hoofdstuk 'toedienen van noodmedicatie' (pag. 6).

Het toedienen van noodmedicatie

Noodmedicatie kan noodzakelijk zijn bij acute situaties waarbij direct ingrijpen vereist is om ernstige of levensbedreigende situaties te voorkomen. Voorbeelden hiervan zijn het toedienen van een EpiPen of medicatie bij een epileptische aanval.

Uitgangspunten:

- Het toedienen van noodmedicatie valt onder acute noodhulp en kan door iedere medewerker worden uitgevoerd, mits de situatie daarom vraagt en de medewerker zich bekwaam acht. Dit valt niet onder voorbehouden medische handelingen zoals gedefinieerd in de Wet BIG. Medewerkers kunnen echter niet verplicht worden om noodmedicatie toe te dienen.
- School zorgt dat de noodmedicatie altijd op een bekende en toegankelijke locatie wordt bewaard.
- Waar mogelijk moet de privacy van de leerling gewaarborgd blijven bij het toedienen van medicatie en het bespreken van medische informatie.

Voorwaarden en toestemming:

- Wanneer een medisch specialist noodmedicatie heeft voorgeschreven aan een leerling, dienen ouders dit aan te geven bij de school. Vervolgens vullen de ouders, de medisch specialist en de advisor/mentor het formulier 'Nood medicatieverstrekking' in (bijlage 2). Door middel van het formulier geven ouders toestemming tot het verstrekken van noodmedicatie door de school. Op het formulier worden concrete afspraken vastgelegd met betrekking tot het bewaren en het toedienen van de medicatie.
- In een situatie waarin noodmedicatie acuut nodig is en voorafgaande toestemming om welke reden dan ook ontbreekt, mag de noodmedicatie wel worden toegediend zonder toestemming om ernstige gevolgen te voorkomen.
- Ouders zijn ten alle tijden verantwoordelijk voor het doorgeven van eventuele wijzigingen met betrekking tot de noodmedicatie aan de school.

Stappenplan Noodmedicatie

Wanneer een situatie zich voordoet waarbij noodmedicatie noodzakelijk is, wordt het volgende stappenplan doorlopen:

1. **Signalering van de noodsituatie**
 - o De medewerker herkent de noodsituatie en alarmeert indien mogelijk een collega voor assistentie.
2. **Controleer de noodmedicatie en instructies** (Indien er meerdere collega's beschikbaar zijn zet dan stap 4 ook meteen in)
 - o Zorg ervoor dat de noodmedicatie direct beschikbaar is of dat de leerling de medicatie bij zich heeft. Controleer of deze voor de betreffende leerling is bedoeld (controleer de naam en dosering).
 - o Volg de instructies die bij de medicatie geleverd zijn, zoals aangegeven in de bijsluiter of op de verpakking.

3. Toediening van de medicatie

- Dien de noodmedicatie toe volgens de instructies. Dit kan bijvoorbeeld een adrenaline auto-injector zijn, die in de dijspier van de leerling wordt ingebracht.
- Blijf kalm en handel snel. Probeer de leerling gerust te stellen en geef duidelijke, kalme instructies.

4. Waarschuwen van hulpdiensten (112)

- Na het toedienen van de medicatie moet direct 112 worden gebeld, zelfs als de symptomen verbeteren. De hulpdiensten moeten geïnformeerd worden over de toegediende medicatie en de toestand van de leerling.

5. Informeren van ouders en schoolleiding

- Ouders van de leerling moeten zo snel mogelijk op de hoogte worden gesteld van de situatie en de toegediende medicatie.
- De schoolleiding dient direct geïnformeerd te worden, zodat zij verdere stappen kunnen ondernemen en ondersteuning kunnen bieden.

6. Observatie van de leerling

- Totdat de hulpdiensten arriveren, blijft de medewerker bij de leerling om zijn/haar toestand te observeren. Indien mogelijk wordt de leerling in een comfortabel liggende positie geplaatst.
- Noteer alle observaties (zoals veranderingen in ademhaling of bewustzijn) en geef deze informatie door aan de hulpdiensten bij aankomst.

7. Documentatie en evaluatie

- Het incident en de toegediende medicatie moeten gedocumenteerd worden volgens de richtlijnen van de school en de Gooise Scholen Federatie.
- Een evaluatie volgt met alle betrokken partijen om te bepalen of het protocol correct is gevolgd en of er aanpassingen nodig zijn om de veiligheid te waarborgen.

Bijlage 1: Toestemmingsformulier medicatieverstrekking

Algemene informatie	
Naam leerling:	
Geboortedatum:	
Advisor/mentor:	
Naam ouder/verzorger;	
Telefoonnummer ouder 1:	
Telefoonnummer ouder 2:	
Telefoonnummer verzorger:	
Telefoonnummer extra contactpersoon wanneer ouders niet bereikbaar zijn:	
Telefoonnummer huisarts:	

Medicijninformatie
De medicatie-inname op school is noodzakelijk op grond van:
Naam van het medicijn:
Dosering van het medicijn:
Wijze van toedienen/inname:
Overige belangrijke informatie:

Medicijn dient te worden toegediend op onderstaande momenten:	
Dagen:	Tijden:
☐ Maandag	
☐ Dinsdag	
☐ Woensdag	
☐ Donderdag	
☐ Vrijdag	

Hierbij wordt verklaard dat ondergetekenden akkoord gaan met het beheren en verstrekken van bovengenoemde medicatie door de schoolleiding aangestelde medewerker(s).

Tevens verklaren zij dat hoofdstuk 1.2 van het GPS medicatieprotocol met hen besproken is.

Handtekening ouder/verzorger:	Datum:

Handtekening ouder/verzorger	Datum:

Handtekening leerling:	Datum:

Handtekening advisor/mentor:	Datum:

Handtekening schoolleiding:	Datum:

Bijlage 2: Toestemmingsformulier **nood medicatieverstrekking**

Algemene informatie	
Naam leerling:	
Geboortedatum:	
Advisor/mentor:	
Naam ouder/verzorger:	
Telefoonnummer ouder 1:	
Telefoonnummer ouder 2:	
Telefoonnummer verzorger:	
Telefoonnummer extra contactpersoon wanneer ouders niet bereikbaar zijn:	
Telefoonnummer huisarts:	

Medische informatie
Medische aandoening:
Type noodmedicatie:
Dosering en toedieningsinstructies:
Locatie van medicatie:
☐ School bewaart de medicatie ☐ Leerling draagt de medicatie zelf bij zich

Hierbij wordt verklaard dat ondergetekenden akkoord gaan met het toedienen van noodmedicatie aan de leerling in een noodsituatie. Daarbij verklaren zij dat hoofdstuk 1.4 van het GPS medicatieprotocol met hen besproken is en dat ouders zich bewust zijn dat medewerkers niet verplicht zijn tot het toedienen van medicatie bij een noodsituatie.

Handtekening ouder/verzorger:	Datum:

Handtekening ouder/verzorger:	Datum:

Handtekening leerling:	Datum:

Handtekening advisor/mentor:	Datum:

Handtekening schoolleiding:	Datum: